

Ministeren

Udlændinge- og Integrationsudvalget
Folketinget
Christiansborg
1240 København K

Udlændinge- og Integrationsministeriet

Orientering om nye mål for sagsbehandlingstiden for ansøgninger om familiesammenføring mv. indgivet til Udlændingestyrelsen

Til udvalgets orientering fremsendes hermed notat vedrørende ændring af målfastsættelsen på bl.a. familiesammenføringsområdet.

1. Indledning

Udlændingestyrelsen har rettet henvendelse til Udlændinge- og Integrationsministeriet med henblik på orientering af Udlændinge- og Integrationsudvalget om en forestående ændring af målfastsættelsen for sagsbehandlingstiden på en række sagsområder i Udlændingestyrelsen. Ændringen har til formål at sikre en klarere og mere retvisende kommunikation om sagsbehandlingstiden på bl.a. familiesammenføringsområdet i Udlændingestyrelsen.

De nuværende mål for sagsbehandlingstiden i bl.a. familiesammenføringssager (den såkaldte "servicemålmodel") beskrives under pkt. 2. Der redegøres for Udlændingestyrelsens overvejelser om afskaffelse af servicemålmodellen under pkt. 3, og de nye mål for sagsbehandlingstiden gengives under pkt. 4.

2. Den nuværende ordning

Ved lov nr. 89 af 30. januar 2007 indførtes en såkaldt selvbetjeningsmodel i bl.a. familiesammenføringssager. Modellen havde til formål at sikre størst mulig effektivitet og brugertilfredshed og gennemførte dele af den daværende VK-regerings handlingsplan for en nyorientering af Udlændingestyrelsen.

Med lovændringen indførtes hjemmel til, at Udlændingestyrelsen kunne afvise nærmere angivne ansøgningstyper, hvis ansøgningerne ikke var vedlagt de nødvendige dokumenter og oplysninger. Samtidig forudsattes det, at Udlændingestyrelsen ville udarbejde nye ansøgningsskemaer og vejledninger, hvor de relevante oplysninger og dokumenter i afkrydsningsform klart blev angivet.

Det er i lovforarbejderne beskrevet som et led i selvbetjeningsmodellen, at Udlændingestyrelsen skulle operere med såkaldte "servicemål" for maksimale sagsbehandlingstider, hvis længde ville afhænge af sagens karakter og oplysningsgrundlag. Dette skulle motivere ansøgerne til i højere grad at tage ansvaret for oplysningen af sagen og omtales i notatet som "servicemålmodellen".

Dato: 9. februar 2017

Familiesammenføring
Slotsholmsgade 10
1216 København K

Tel. 6198 4000
Mail uibm@uibm.dk
Web www.uibm.dk

CVR-nr. 36977191

Sags nr. 2016 - 10760
Akt-id 141997

Grundlæggende består servicemålmodellen i, at Udlændingestyrelsen screener en ansøgning ved dens modtagelse og efter denne screening udmelder et "servicemål" (forventet maksimal sagsbehandlingstid), hvis længde beror på sagens karakter og oplysningsgrundlag.

Servicemålet regnes fra modtagelse af en fuldt oplyst ansøgning. Er en ansøgning ikke fuldt oplyst ved modtagelsen, regnes servicemålet fra modtagelsen af de manglende oplysninger eller dokumenter.

Modellen tilsigter bl.a., at enkle sager skal behandles hurtigt inden for nærmere fastsatte servicemål for maksimal sagsbehandlingstid, og at ansøgere, der selv bidrager til at gøre deres sag enkel, dermed bliver belønnet.

Af forarbejderne til lov nr. 89 af 30. januar 2007 fremgår således bl.a. følgende (jf. pkt. 1 i de almindelige bemærkninger til lovforslag nr. L 17 af 4. oktober 2006):

"De lovgivningsmæssige elementer i handlingsplanen er følgende:

Regeringen foreslår, at der indføres en selvbetjeningsmodel, der kan sikre størst mulig effektivitet og brugertilfredshed. Selvbetjeningsmodellen, der indebærer en omlægning af procedurerne ved sagsbehandlingen, betyder, at enkle sager behandles hurtigt inden for nærmere fastsatte servicemål for maksimal sagsbehandlingstid, og at ansøgere, der selv bidrager til at gøre deres sag enkel, dermed belønnes. Enkle sager omfatter ansøgere, der for det første opfylder de almindelige betingelser for at få opholdstilladelse og for det andet selv bidrager med de nødvendige oplysninger til behandling af sagen. Ansøgere, der ikke opfylder de almindelige betingelser for at få opholdstilladelse, vil få behandlet deres sager i et spor for de mere komplicerede sager. De fastsatte servicemål for den maksimale sagsbehandlingstid vil i disse sager som udgangspunkt ikke sigte mod lige så hurtig sagsbehandlingstid som de enkle sager. Ansøgere, der ikke bidrager med de nødvendige oplysninger til sagens behandling, vil normalt få deres sag afvist.

Selvbetjeningsmodellen vil i første omgang omfatte ansøgninger om familiesammenføring og ansøgninger om tidsubegrænset opholdstilladelse. I tilknytning hertil foreslås der indført en bemyndigelsesbestemmelse, hvorefter integrationsministeren på baggrund af erfaringerne på familiesammenføringsområdet m.v. kan indføre en selvbetjeningsmodel med hensyn til andre typer ansøgninger på opholdsområdet. Der henvises til afsnit 2."

Om baggrunden for, at selvbetjeningsmodellen blev medtaget i lovforslaget, oplyste den daværende minister for flygtninge, indvandrere og integration følgende i besvarelsen af spørgsmål nr. 28 vedr. L 17 stillet af Folketingets Udvalg for Udlændinge- og Integrationspolitik:

"[...] Det er ikke hensigten med selvbetjeningsmodellen at tilvejebringe mulighed for at afvise ansøgninger i videre omfang, end hvad der følger af almindelig forvaltningsret.

Selvbetjeningsmodellen er således først og fremmest medtaget i lovforslaget for parlamentarisk at forankre den væsentlige omlægning af sagsgangene i Udlændingesservice, som selvbetjeningsmodel-

len er udtryk for. Der kan i den forbindelse bl.a. henvises til den betydelige politiske og offentlige interesse for Udlændingestyrelsens sagsbehandling.”

Selvbetjeningsmodellen for behandling af ansøgninger om bl.a. familiesammenføring blev taget i brug ved ikrafttrædelsen af lov nr. 89 af 30. januar 2007 den 1. februar 2007.

De overordnede retningslinjer for modtagelse og screening af førstegangsansøgninger om familiesammenføring er fortsat de samme som på dette tidspunkt.

Den ekstraordinært store tilgang af ansøgninger om familiesammenføring siden 2014 har imidlertid medført, at det tager markant længere tid at screene indkomne sager og udmelde servicemål. Dette har været medvirkende til at skabe utilfredshed med modellen hos ansøgerne, idet de bl.a. har haft vanskeligt ved at gennemskue, hvornår de kunne forvente en afgørelse, jf. nedenfor.

3. Udlændingestyrelsens overvejelser

Udlændingestyrelsen har peget på, at servicemålmodellen giver anledning til såvel praktiske udfordringer som mere principielle overvejelser.

På tidspunktet for indførelse af selvbetjeningsmodellen var situationen på førstegangsfamiliesammenføringsområdet den, at der som udgangspunkt gik 7-14 dage, fra en ansøgning om familiesammenføring blev modtaget, til sagen blev screenet.

Da sagsbehandlingstiden med servicemålmodellen tidligst udmeldes *efter* screeningen af en sag, kan dette i perioder med høje ansøgstal medføre, at der går lang tid, inden sagsbehandlingstiden udmeldes til ansøgeren. Eksempelvis er screeningstiden på førstegangsfamiliesammenføringsområdet aktuelt 5-6 måneder, hvilket betyder, at en ansøger tidligst modtager information om sagens servicemål 5-6 måneder efter indgivelsen af ansøgningen.

Viser screeningen, at ansøgningen ikke er fuldt oplyst, anmoder Udlændingestyrelsen ansøgeren om at indsende de supplerende oplysninger, og servicemålet regnes som nævnt ovenfor først fra tidspunktet for modtagelse af de manglende oplysninger eller dokumenter.

Dette har medført utilfredshed blandt ansøgerne, idet principperne om de ikke fuldt oplyste sager og beregningen af servicemål i mange tilfælde har vist sig vanskelige at forstå. På tilsvarende vis finder mange ansøgere det også vanskeligt at forstå forskellen mellem de enkle og komplicerede sager, og det giver i mange tilfælde anledning til bekymring og misforståelser for de brugere, hvis sag er vurderet som værende kompliceret.

Udlændingestyrelsen anvender således betragtelige ressourcer på at besvare henvendelser vedrørende de grundlæggende principper for beregning af sagsbehandlingstid mv.

Samlet set finder Udlændingestyrelsen således, at modellen i dag er mindre egnet til at varetage hensynet til brugertilfredshed og effektivitet, som lå bag indførelsen af bl.a. servicemålmодellen, og det er på den baggrund Udlændingestyrelsens vurdering, at det – såvel ud fra et myndighedssynspunkt som ud fra et ansøgersynspunkt – er hensigtsmæssigt at indføre andre mål for behandlingen af førstegangsansøgninger om familiesammenføring end servicemålene.

Samtidig er det Udlændingestyrelsens opfattelse, at der på tilsvarende vis bør indføres nye mål for sagsbehandlingstiden for de øvrige sagskategorier med servicemål i Udlændingestyrelsen med henblik på at sikre en sammenhængende sagsstyring og en enklere kommunikation til brugerne, jf. bilag 1.

Udlændingestyrelsen påregner derfor at indføre en ny model for udmelding af sagsbehandlingstider. Modellen er beskrevet under pkt. 4.

4. De nye mål for sagsbehandlingstiden

Det grundlæggende hensyn bag den nye målmodel er at sikre en klarere og mere retvisende kommunikation omkring sagsbehandlingstiden til brugerne.

Mens der ikke ændres ved selve princippet om ansøgerens selvbetjening (anvendelse af ansøgningsskemaer, Udlændingestyrelsens adgang til at afvise visse ansøgninger mv.), skal der efter den nye model fremadrettet opereres med en fast forventet maksimal sagsbehandlingstid – i stedet for servicemål – i sager om familiesammenføring m.v.

Den forventede maksimale sagsbehandlingstid vil være et udtryk for, hvornår ansøgeren i 90 pct. af tilfældene senest kan forvente at modtage en afgørelse af sagen.

Den forventede maksimale sagsbehandlingstid vil blive regnet fra tidspunktet for ansøgningens indgivelse. I dag regnes servicemålene som nævnt først fra det tidspunkt, hvor en sag kan anses for fuldt oplyst.

Den forventede maksimale sagsbehandlingstid vil blive udmeldt til ansøgeren i umiddelbar forlængelse af ansøgningens modtagelse. I dag udmeldes servicemålene som nævnt i sager om førstegangsfamiliesammenføring tidligst efter 5-6 måneder. Ansøgeren vil således med det samme blive orienteret om, hvor lang den forventede sagsbehandlingstid er.

Sagsbehandlingstiden for de respektive sagstyper vil gælde alle sager uanset sagernes nærmere individuelle karakter og oplysningsgrundlag. I dag afhænger servicemålenes længde som nævnt af sagens karakter og oplysningsgrundlag.

Det skal understreges, at den faktiske gennemsnitlige sagsbehandlingstid, dvs. fra en ansøgningens indgivelse, til der træffes afgørelse i sagen, alt andet lige ikke for-

ventes at ændre sig med den nye ordning. Det gælder også for de sager, der med den nuværende model betragtes som "enkle sager om førstegangsfamiliesammenføring" (og derfor har kortere servicemål), og for de sager, der med den nuværende model betragtes som "komplicerede sager om førstegangsfamiliesammenføring" (og derfor har længere servicemål).

Visse sager vil med den nye ordning således kunne afgøres før den udmeldte maksimale sagsbehandlingstid. Det kan f.eks. være tilfældet, hvor alle oplysninger foreligger fra start, og hvor alle betingelser umiddelbart er opfyldt.

Modsat vil nogle sager blive afgjort efter den udmeldte maksimale sagsbehandlingstid, f.eks. hvis der skal foretages nærmere, tidskrævende undersøgelser. Det kan være tilfældet ved f.eks. dna- og aldersundersøgelser i familiesammenførings-sager.

Ændringen af målene for sagsbehandlingstiden tilsigter således alene at sikre klarere kommunikation omkring Udlændingestyrelsens sagsbehandlingstider.

De nye mål for sagsbehandlingstiden vil blive indført pr. 1. marts 2017.

De nye retningslinjer vil som nævnt finde anvendelse for alle sager med servicemål i Udlændingestyrelsen.

Der vedlægges en oversigt over de aktuelle servicemål for de berørte sagsområder (bilag 2) samt de nye mål for sagsbehandlingstiden (bilag 1).

Udlændingestyrelsen vil justere målene for sagsbehandlingstiden for de enkelte områder, hvis forholdene måtte ændre sig, så ansøgerne altid får det mest præcise mål for den forventede sagsbehandlingstid. Udlændingestyrelsen vil orientere herom på Nyidanmark.dk, ligesom den enkelte ansøger vil blive orienteret om det aktuelle mål for sagsbehandlingstiden i forbindelse med modtagelse af kvitteringsbrev for ansøgningen.

Det fremgår af oversigten, at en række af de nye mål for sagsbehandlingstiden vil blive længere end de tilsvarende hidtidige servicemål. Dette er ikke et udtryk for, at den faktiske gennemsnitlige sagsbehandlingstid forventes at blive længere, jf. også det ovenfor anførte, men blot et udtryk for, at den nuværende servicemålsberegning ikke afspejler de aktuelle, faktiske sagsbehandlingstider.

Med venlig hilsen

Inger Støjberg

/

Jesper Gori